

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos generalinio
prokuroro 2013 m. *birželio 16* d.
įsakymu Nr. *J-161*

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2013–2014 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos 2013–2014 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2011–2014 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355; 2011, Nr. 77-3727), atsižvelgiant į Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 (Žin., 2012, Nr. 149-7630), nuostatas.

2. Programos paskirtis – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Lietuvos Respublikos prokuratūroje (toliau – prokuratūra).

3. Programoje nustatomi korupcijos prevencijos prokuratūroje tikslai ir uždaviniai, korupcijos prevencijos priemonės, Programos įgyvendinimo veiksmingumo vertinimo kriterijai, Programos administravimo tvarka.

4. Programa įgyvendinama pagal jos priede pateiktą Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos 2013–2014 metų programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas), kuriame numatytos konkrečios korupcijos prevencijos priemonės, už jų įgyvendinimą atsakingi vykdytojai, įvykdymo terminai ir laukiamo rezultato kriterijai. Priemonių planas yra neatskiriama Programos dalis.

5. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. APLINKOS ANALIZĖ

6. Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 8 ir 9 straipsniuose nustatytų Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros ir apygardų prokuratūrų vykdomų funkcijų specifikos iš esmės visos prokuratūros veiklos sritys atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus ir yra priskiriamos prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Dėl šios priežasties prokuratūroje būtina užtikrinti nuolatinę veiksmingą korupcijos prevenciją ir kontrolę – vykdyti prokuratūros veiklos situacijos analizę antikorupeiniu požiūriu, parinkti efektyvias korupcijos prevencijos priemones, atskleidžiančias ir šalinančias korupcijos pasireiškimo tikimybę prokuratūros veiklos srityse, tobulinti prokuratūros veiklos sričių teisinį reglamentavimą, stiprinti darbuotojų antikorupeinės elgsenos paskatas.

7. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro (toliau – generalinis prokuroras) 2013 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. I-90 sudaryta Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros korupcijos prevencijos komisija (toliau – Komisija), kurios paskirtis – vykdyti korupcijos prevencijos politiką prokuratūroje, teisinėmis ir organizacinėmis priemonėmis sukurti bei plėtoti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos priemonių sistemą, kontroliuoti šių priemonių įgyvendinimą.

8. 2012 metais Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje buvo atliktas korupcijos rizikos vertinimas dviejose prokuratūros veiklos srityse: *ikiteisminio tyrimo organizavimas ir vadovavimas jam bei ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklos baudžiamajame procese kontrolė*. Nustatyta, kad jose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes šios veiklos sritys atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme numatytus korupcijos riziką sąlygojančius kriterijus:

- 8.1. pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas;
- 8.2. veikla, susijusi su leidimų ir kitokių teisių suteikimu ar apribojimu;
- 8.3. daugiausia priimta sprendimų, kuriems nereikia kito subjekto patvirtinimo;
- 8.4. naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Nustačius minėtose veiklos srityse korupcijos riziką, parengta išvada, kurioje konstatuotas teisinio reglamentavimo tobulinimo poreikis.

9. Prokuratūra dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija 2011–2014 metų programą ir nustatytais terminais yra įgyvendinusi iš esmės visas šios programos priemonių plano priemones, kurių vykdytoja ji yra.

III. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR JOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMINGUMO VERTINIMO KRITERIJAI

10. Programos tikslas – užtikrinti veiksmingos ilgalaikių korupcijos prevencijos priemonių sistemos veikimą prokuratūroje, didinti prokuratūros veiklos skaidrumą, viešumą ir efektyvumą, stiprinti prokuratūros kaip institucijos ir jos darbuotojų atsparumą korupcijai.

11. Programos uždaviniai:

- 11.1. atskleisti ir šalinti korupcijos pasireiškimo tikimybę prokuratūros veiklos srityse;
- 11.2. gerinti prokuratūros veiklą, tobulinti teisinį reguliavimą;

11.3. didinti antikorpupcinio švietimo sklaidą, stiprinti prokuratūros darbuotojų antikorpupcinės elgsenos paskatas.

12. Programos tikslo ir uždavinių siekiama vykdant Priemonių plane numatytas Programos įgyvendinimo priemones.

13. Priemonių plane numatytos priemonės vertinamos pagal jų įgyvendinimo būklę.

14. Programos įgyvendinimo veiksmingumas įvertinamas iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 20 dienos pagal šiuos rodiklius:

14.1. įvertintų prokuratūros veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, skaičius;

14.2. įvykdytų ir neįvykdytų Priemonių plano priemonių skaičius;

14.3. prokuratūros darbuotojų padarytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų skaičius;

14.4. antikorpupcinio požiūriu įvertintų prokuratūros vidinių teisės aktų ir jų projektų skaičius;

14.5. kursus korupcijos prevencijos tema išklausiusių ar kituose renginiuose šia tema dalyvavusių prokuratūros darbuotojų skaičius; kursų valandų skaičius, tenkantis vienam kursui išklausiusiam darbuotojui.

15. Pagrindiniu Programos įgyvendinimo rodikliu laikytinas išaugęs pasitikėjimas prokuratūra.

IV. PROGRAMOS ADMINISTRAVIMAS

16. Programos įgyvendinimą analizuoja ir kontroliuoja Komisija.

17. Už konkrečių Priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako kaip vykdytojai numatytų padalinių vadovai ar darbo grupių pirmininkai.

18. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas įgyvendinant Programą:

18.1. Priemonių plane nurodytas priemonės vykdytojas, įvykdęs numatytą priemonę, ne vėliau kaip per 7 dienas pateikia Komisijai informaciją apie priemonės įgyvendinimą. Matydamas, kad Priemonių plane numatyta priemonė nebus įgyvendinta per Priemonių plane nustatytą terminą, vykdytojas ne vėliau kaip iki šio termino pabaigos informuoja apie tai Komisiją, nurodydamas priežastis ir pateikdamas pasiūlymus dėl tolimesnės priemonės vykdymo eigos;

18.2. Komisija vykdo nuolatinę Priemonių plano įgyvendinimo stebėseną, prireikus rengia Priemonių plano pakeitimo ar papildymo projektą ir teikia jį Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui tvirtinti;

18.3. Komisija kiekvienų kalendorinių metų pradžioje analizuoja praėjusių metų veiklą, vertina Programos įgyvendinimo veiksmingumą ir iki vasario 20 dienos parengia Komisijos metinę veiklos ataskaitą, kurią teikia Lietuvos Respublikos generaliniam prokurorui ir Generalinės prokuratūros Vidaus audito skyriui.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Priemonių planas gali būti keičiamas, pildomas ar atnaujinamas atsižvelgiant į Programos įgyvendinimo rezultatus, atlikto korupcijos rizikos vertinimo išvadas, kintančius aplinkos veiksnius, teisinio reglamentavimo kaitą ir kitas reikšmingas aplinkybes.

20. Programa ir informacija apie jos įgyvendinimą skelbiamos Lietuvos Respublikos prokuratūros interneto svetainėje.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2013–2014 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
 PRIEMONIŲ PLANAS**

1 UŽDAVINYS				
ATSKLEISTI IR ŠALINTI KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĘ PROKURATŪROS VEIKLOS SRITYSE				
Eil. Nr.	Priemonė	Vykdytojai	Įgyvendinimo terminas	Laukiamo rezultato kriterijai
1.1.	Korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka atlikti korupcijos rizikos vertinimą pasirinktose prokuratūros veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.	Darbo grupė	Kiekvienų metų III ketvirtis	Atliktas vertinimas ir identifikuotos korupcijos rizikos prielaidos.
1.2.	Parengti įgyvendinamųjų teisės aktų papildymo projektą ar naujo teisės akto projektą, kuriame būtų reglamentuota prokuroro pareiga informuoti aukštesnįjį prokurorą apie didesnę korupcijos riziką sąlygojančių proceso sprendimų priėmimą: 1) sprendimą nesikreipti į teismą dėl sulaikyto asmens suėmimo; 2) nutarimą paleisti į laisvę suimtą įtariamąjį; 3) nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, jei įtariamajam buvo skirtas suėmimas; 4) nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą tais atvejais, kai šis nutarimas nėra tvirtinamas	Darbo grupė	2013 m. IV ketvirtis	Užtikrinta efektyvesnė prokuroro veiklos organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant vidinė kontrolė.

	<p>ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu ir ikiteisminiame tyrime nėra nukentėjusiais ir civiliniais ieškovais pripažintų asmenų;</p> <p>5) sprendimą baigti ikiteisminį tyrimą kaltinamojo akto surašymu, baudžiamuoju įsakymu ir sprendimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, jei tyrimo metu įtariamojo veika buvo per kvalifikuota į žymiai lengvesnę (iš labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo į apysunkį ar nesunkų nusikaltimą; iš tyčinės nusikalstamos veikos į nusikalstamą veiką, padarytą dėl neatsargumo).</p>			
1.3.	<p>Parengti įgyvendinamųjų teisės aktų papildymo projektą ar naujo teisės akto projektą, kuriame būtų nustatytas aiškus aukštesniojo prokuroro vykdomos prokuroro proceso veiklos kontrolės nesant proceso dalyvių ar kitų suinteresuotų asmenų skundų mechanizmas – numatyti kontrolės pagrindai, apimtis, periodiškumas ir t. t.</p>	Darbo grupė	2013 m. IV ketvirtis	Sumažintos korupcijos pasireiškimo prielaidos vadovavimo ikiteisminiam tyrimui srityje.
1.4.	<p>Parengti aiškinamąjį raštą dėl pagrindų (sąlygų) netenkinti suimtųjų prašymų pasimatyti (skambinti) ir aplinkybių, į kurias turi būti atsižvelgta, priimant šiuos sprendimus.</p>	Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas	2013 m. IV ketvirtis	Užtikrinta vieninga prokuroro veiklos praktika priimant sprendimus dėl leidimo suimtiesiems pasimatyti (skambinti) ir kartu sumažinta korupcijos rizika priimant šiuos sprendimus.
1.5.	<p>Vykdyti prokuratūros norminių ir vidaus administravimo teisės aktų ir jų projektų antikorupcinį vertinimą.</p>	Generalinio prokuroro paskirti asmenys	Nuolat	Kasmet antikorupcinio požiūriu įvertinti ne mažiau kaip 5 prokuratūros norminiai ir vidaus administravimo teisės aktai ar jų projektai.
1.6	<p>Parengti įgyvendinamojo teisės akto, reglamentuojančio prokuroro pareigas nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo kontrolės srityje, projektą.</p>	Darbo grupė	2014 m. IV ketvirtis	Užpildytos teisinio reglamentavimo spragos ir sumažintos korupcijos pasireiškimo prielaidos nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo kontrolės srityje.

1.7.	Vidaus administravimo teisės akte įtvirtinti prokuroro, prokuratūros valstybės tarnautojo ar darbuotojo teisę (galimybę) į profesinio skaidrumo deklaravimą, numatyti tokio deklaravimo atvejus ir nustatyti šios procedūros tvarka.	Darbo grupė	2014 m. III ketvirtis	Patvirtintas teisės aktas, kuriame nustatyta profesinio skaidrumo deklaravimo galimybė, atvejai, tvarka, sudaryta reali galimybė naudotis šia teise.
2 UŽDAVINYS GERINTI PROKURATŪROS VEIKLĄ, TOBULINTI TEISINĮ REGULIAVIMĄ				
2.1.	Įvertinus ekonominius, teisinius ir organizacinius aspektus, pasirinkti ir įdiegti optimalų kokybės vadybos sistemos modelį.	Lietuvos Respublikos prokuratūros kancleris	2014 m. IV ketvirtis	Išspręsti funkcijų dubliavimo, aiškaus atsakomybės ir įgaliojimų paskirstymo ir veiklos skaidrumo klausimai. Prokuratūroje įdiegta ISO 9001 standarto reikalavimus atitinkanti kokybės vadybos sistema.
2.2.	Įvertinti išplestinio turto konfiskavimo taikymo efektyvumą ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus.	Baudžiamojo persekiojimo departamentas	2013 m. III ketvirtis ir 2014 m. IV ketvirtis	Atlikta analizė įvertinant išplestinio turto konfiskavimo taikymo efektyvumą.
2.3.	Atlikti išteisinimo pagrindų ir priešasčių analizę korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bylose.	Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas	2013 m. IV ketvirtis	Analizė leis nustatyti išteisinimo priežastis, identifikuoti ikiteisminio tyrimo subjektų veiklos tiriant korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas trūkumus ir imtis atitinkamų priemonių jiems šalinti.
2.4.	Organizuoti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kursus dėl teisės aktų projektų vertinimo valstybės korupcijos, socialiniu, ekonomikos, finansų ir kitais požiūriais.	Komunikacijos skyrius	Kasmet	Kursus išklausiųjų prokuratūros darbuotojų skaičius. Kursų valandų skaičius, tenkantis vienam kursui išklausiui valstybės tarnautojui.

3 UŽDAVINYS

DIDINTI ANTIKORUPCINIO ŠVIETIMO SKLAIDĄ, STIPRINTI PROKURATŪROS DARBUOTOJŲ ANTIKORUPCINĖS ELGSENOS PASKATAS

3.1.	Organizuoti visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kursus, susijusius su antikorupcine veikla.	Komunikacijos skyrius	Kasmet	10 proc. padidėjęs mokymus antikorupcijos tema išklausių prokuratūros darbuotojų skaičius, palyginti su praėjusiais metais. Kursų valandų skaičius, tenkantis vienam kursui išklausiui valstybės tarnautojui.
3.2.	Lietuvos Respublikos prokuratūros interneto svetainėje skelbti informaciją apie korupcijos prevenciją ir kontrolę prokuratūroje.	Komunikacijos skyrius	Nuolat	Užtikrintas prokuratūros veiklos korupcijos prevencijos ir kontrolės srityje viešumas